

iedereenleest.
meer leesplezier, meer lezers!

UCLL
29/04/2021

Begeleidingstrajecten Iedereen Leest

Schoolbreed inzetten op leesplezier

- 6 scholen (basis + secundair)
- 2018 -2019

Werken aan een inspirerende leesomgeving op school

- 20 scholen (basis)
- 2019-2020

LOS: Samen bouwen aan een kwalitatieve leesomgeving op school

- 36 scholen (basis + secundair)
- 2020 - 2022

Urgentie

- **Vragen uit scholen:**

We dachten dat het nuttig was om een eigen leesbeleid op papier te zetten en zelf te kijken wat de noden van de school nu echt zijn.

*De meeste collega's zijn enthousiast, maar er zijn natuurlijk ook **veel bezorgdheden**: het komt er nog eens bij, we doen toch al veel, wat met andere vakken, technisch lezen is toch ook belangrijk, wat mogen we laten vallen als dit in de plaats komt, etc....*

- **Pirls resultaten 2018**

Piloottraject Schoolbreed inzetten op leesplezier

© Michiel Devijver | Iedereen Leest

ONDERWIJS | BELEID | LEESPLEZIER

14 november 2018

In zeven stappen naar een leesplezierbeleid op school

Scholen die leesplezier een vaste plek geven in hun lees- of taalbeleid, profileren zich als leesambassadeur. Een schoolbrede en grondige aanpak brengt bovendien meer zoden aan de dijk, maar vergt wel enige zorg en tijd. Met een stappenplan onder de arm kan een school doordacht te werk gaan.

Contact
Sarah Van Tilburg
Coördinator vorming | Onderwijs en kinderopvang

Vlaamse en internationale onderzoeken wijzen op het belang van leesmotivatie in het onderwijs: kinderen die graag lezen, hebben meer kans om leesvaardiger te zijn. Als scholen die leesmotivatie willen stimuleren, moet leesplezier over de hele schoolwerking een aandachtspunt zijn. Een lees- of taalbeleid dat investeert in leesplezier, creëert een draagvlak om op lange termijn werk te maken van kinderen en jongeren die graag en goed kunnen lezen. Volgende stappen helpen scholen alvast op weg.

1. Verzamel betrokken partijen

Een leesbeleid uitwerken mag niet de taak zijn van één persoon. Stel een kernteam samen met geëngageerde personen die werk willen maken van een leesbeleid: leerkrachten, zorgcoördinatoren, directieleden ... Dat team is verantwoordelijk voor de opmaak van het leesbeleid, en zorgt dat ook andere doelgroepen worden betrokken zoals leerlingen, ouders of externe partners zoals de lokale bibliotheek. Ook tijdens de uitrol en opvolging van het leesbeleid is het belangrijk om goed te blijven communiceren met alle betrokken partijen.

2. Verzamel inspiratie en informatie

Voorbeelden van andere scholen of een gesprek met de lokale bibliotheek kunnen inspiratie bieden. Praktijkvoorbeelden, wetenschappelijke onderzoeksresultaten en informatie over opleidingen en inspiratiedagen zijn ook te halen bij Iedereen Leest in Vlaanderen of Stichting Lezen in Nederland.

3. Breng de beginsituatie in kaart

Deze website gebruikt cookies om bezoekers te volgen, we houden geen persoonlijke gegevens bij! [Meer info](#)

Ok!

Wat hebben we geleerd?

5 succesfactoren

SITUATIE 1

School X werkt een heel jaar aan lezen en organiseert een mooi boekenfeest op het einde van het schooljaar. Het jaar nadien is het thema 'Olympische Spelen' en wordt het leeskwartiertje vervangen door een loopkwartiertje.

1. VISIE

- *Waarom kiezen we er als school voor om tijd te besteden aan leesplezier?*
- Uitgeschreven + zichtbaar

CHECKLIST VOOR EEN LEES(PLEZIER)BELEID

Iedereen Leest schuift leesplezier naar voor als basis van een effectief leesbeleid. Hieronder staan verschillende aspecten die inspiratie bieden om de huidige situatie rond lezen, leesmotivatie en leesplezier op de eigen school te analyseren. Na het in kaart brengen van de beginsituatie kan de lijst ook als basis dienen om een leesbeleidsplan schoolbreed uit werken, op te volgen en te evalueren.

Leerlingen centraal!

Zijn leerlingen gemotiveerd om te lezen? Behalen de meeste leerlingen het verwachte leesniveau?

Leesplezier is een belangrijke hefboom voor leesbevordering. Het helpt leerlingen meer en beter te lezen.

Stel jezelf dus bij elke check ook de vraag wat het effect ervan is op de leerlingen.

Werken aan leesplezier doe je immers in eerste instantie voor hen.

Thema	Checklist	Ja	Nee	Opmerkingen
<i>Beleidsmatig</i>	Is er een leerlijn of leesbeleid vanaf de kleuterschool voor lezen met doelstellingen rond leesplezier en leesmotivatie?			
	Is er een coördinator of kernteam voor het leesbeleid?			
	Is er vrijgestelde tijd voor het leesbeleid?			
	Is er budget voor het leesbeleid? (boeken, leeshoek, navorming ...)			
	Wordt het leesbeleid systematisch geëvalueerd?			
	Is lezen een vast agendapunt op het personeelsoverleg?			
	- Is er binnen de gebruikte taal- en leesmethode(s) voldoende aandacht voor leesplezier en leesmotivatie?			
	- Wordt er gewerkt rond lezen buiten de taal- en leesmethode(s)?			
Worden leerlingen betrokken bij het leesbeleid?				
<i>Leerkrachten als leescoach</i>	Is er voldoende tijd voor (voor)lezen?			
	- Wordt er dagelijks voorgelezen?			

Actieplan

Actieplan

Schoolvisie

Onze school wil inzetten op leesplezier. We zijn ervan overtuigd dat we op die manier de leesmotivatie kunnen stimuleren. Ook het leesbegrip en de leesvaardigheid zal hier winst uit halen.

We hopen dat de houding t.o.v. het boek opengetrokken wordt. Het mag niet alleen een kwestie van moeten zijn. Lezen moet een positieve connotatie krijgen, los van eventuele groepsdruk of verplichting. Daarom willen wij lezen meer integreren in de schoolcultuur zodat onze leerlingen voldoende groeikansen krijgen om zich te ontwikkelen.

Daarnaast willen wij de associatie tussen lezen en het vak Nederlands doorbreken. De waarde van het vak is bijzonder groot, maar begrijpend lezen is voor alle vakken een meerwaarde en een noodzaak. Goed kunnen lezen is een belangrijke competentie die sowieso meer kansen biedt op maatschappelijk vlak. Wie graag leest, zal ook meer willen lezen en daardoor automatisch beter lezen.

Met dit doel in ons achterhoofd willen wij een plek op school voorzien waar leerlingen de kans krijgen om te lezen in een ontspannen en ongedwongen sfeer. Dankzij een goede infrastructuur kunnen we zo het klassieke lesgeven doorbreken en een ruimte creëren om te werken rond verhalen.

Prioriteit 3: Alle personeelsleden bereiken

Doelen	Behoeften	Acties	Team	Tijdslijn
<ul style="list-style-type: none"> leerkrachten en andere personeelsleden als promotoren voor de leerlingen 	Van weten naar willen door: <ul style="list-style-type: none"> de leesruimte bezoeken boeken aanbieden Bekendmaking van het project	Informeren op de algemene personeelsvergadering (APV) in augustus	<ul style="list-style-type: none"> directie o.l.v. Fransien 	<ul style="list-style-type: none"> APV: eind juni 2018
	Informeren over het effect van lezen	Lezing over het belang van leesplezier op een personeelsvergadering	<ul style="list-style-type: none"> iedereen leest 	<ul style="list-style-type: none"> januari 2019
	Een boekenbende of -club voor leerkrachten	<ul style="list-style-type: none"> Opstarten van een boekenbende voor leerkrachten aansluitend bij de boekenbende van de 3de graad Regelmatig een boekentip laten verschijnen op de MOL 	<ul style="list-style-type: none"> trekkers Dirk en Tina Boekenbende 	<ul style="list-style-type: none"> november 2018 tot en met februari 2019

SITUATIE 2

Er wordt een werkgroep opgericht rond lezen en leesplezier. De directie geeft de werkgroep complete vrijheid en neemt zelf niet deel.

1. VISIE

2. DIRECTIE

- *Alles mag, alles kan ≠ betrokkenheid*
- *Stuurt iedereen aan, verhaal van de hele school*

SITUATIE 3

- *Heel wat leerkrachten van dezelfde school werken rond lezen, maar weten niet wat hun collega's rond lezen doen.*

1. VISIE

2. DIRECTIE

3. INTERNE COMMUNICATIE

- *Het hele team mee*
- *“Wat doen jullie al?”*
- *Over het muurtje kijken –
leren van elkaar*

SITUATIE 4

Leerkrachten uit de derde graad vrezen in tijdsnood te komen als ze elke dag moeten voorlezen. De werkgroep probeert hen ervan te overtuigen dat dit niet zo zal zijn. Er is al veel overleg geweest, maar zonder resultaat.

1. VISIE

2. DIRECTIE

3. INTERNE COMMUNICATIE

4. DAADKRACHT

- *Elke actie komt met voor- en nadelen*
- *Trial-and-error (en reflectie)*

SITUATIE 5

De school zet al een heel jaar stevig in op lezen. Wanneer inspectie langskomt en vraagt of ze dit merkt aan de leesmotivatie van hun leerlingen, weet de school niet hoe ze dit kan aantonen.

1. VISIE

2. DIRECTIE

3. INTERNE COMMUNICATIE

4. DAADKRACHT

5. REFLECTIE EN EVALUATIE

• *Behouden? Aanpassen? Schrappen?*

• *Op lange termijn*

1. VISIE

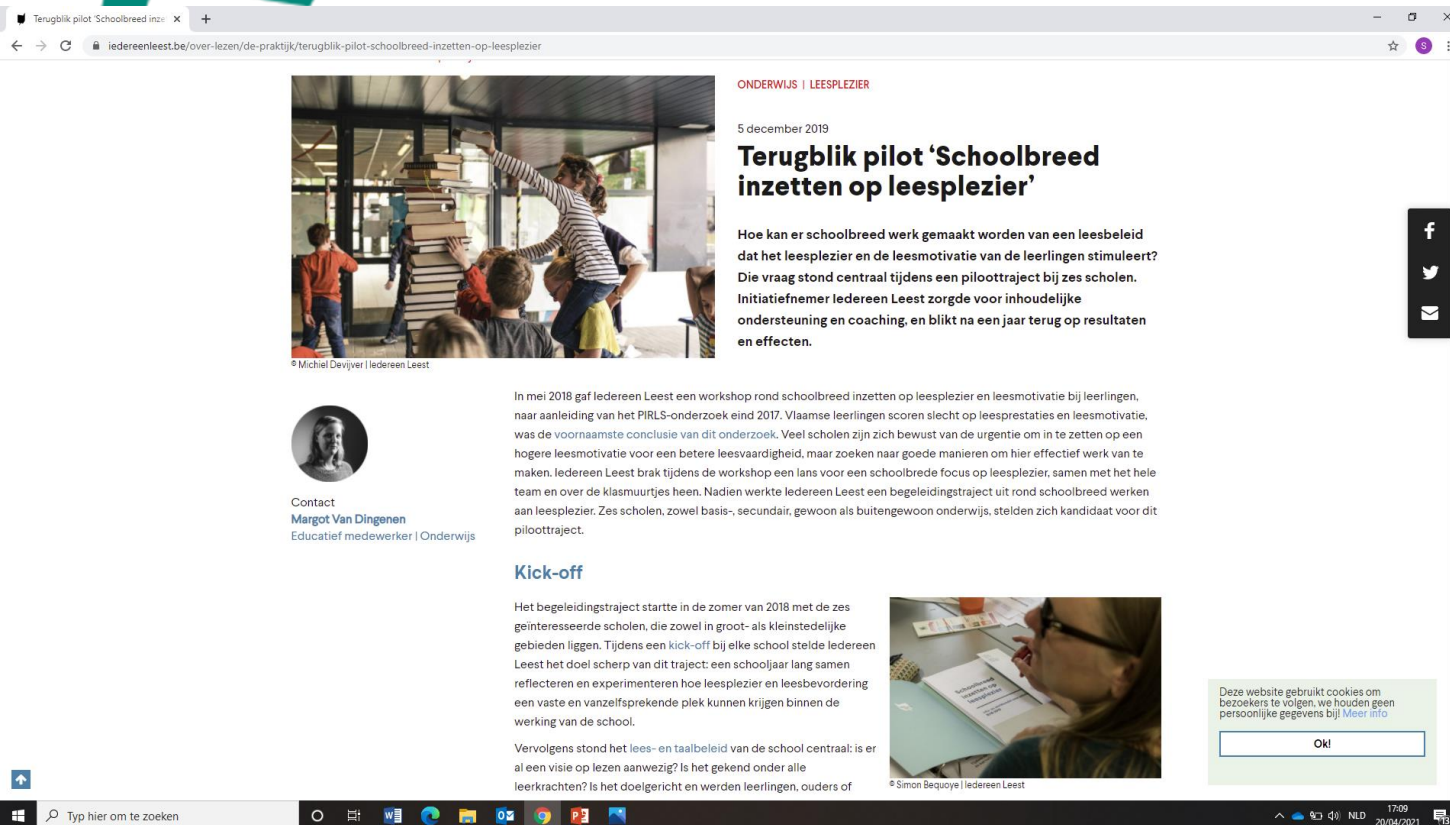
2. DIRECTIE

3. INTERNE COMMUNICATIE

4. DAADKRACHT

5. REFLECTIE EN EVALUATIE

Meer weten?

Terugblik pilot 'Schoolbreed inzetten op leesplezier'

ONDERWIJS | LEESPLEZIER

5 december 2019

Terugblik pilot 'Schoolbreed inzetten op leesplezier'

Hoe kan er schoolbreed werk gemaakt worden van een leesbeleid dat het leesplezier en de leesmotivatie van de leerlingen stimuleert? Die vraag stond centraal tijdens een piloottraject bij zes scholen. Initiatiefnemer Iedereen Leest zorgde voor inhoudelijke ondersteuning en coaching, en blikt na een jaar terug op resultaten en effecten.

In mei 2018 gaf Iedereen Leest een workshop rond schoolbreed inzetten op leesplezier en leesmotivatie bij leerlingen, naar aanleiding van het PIRLS-onderzoek eind 2017. Vlaamse leerlingen scoren slecht op leesprestaties en leesmotivatie, was de voornaamste conclusie van dit onderzoek. Veel scholen zijn zich bewust van de urgentie om in te zetten op een hogere leesmotivatie voor een betere leesvaardigheid, maar zoeken naar goede manieren om hier effectief werk van te maken. Iedereen Leest brak tijdens de workshop een lans voor een schoolbrede focus op leesplezier, samen met het hele team en over de klasmuurtjes heen. Nadien werkte Iedereen Leest een begeleidingstraject uit rond schoolbreed werken aan leesplezier. Zes scholen, zowel basis-, secundair, gewoon als buitengewoon onderwijs, stelden zich kandidaat voor dit piloottraject.

Kick-off

Het begeleidingstraject startte in de zomer van 2018 met de zes geïnteresseerde scholen, die zowel in groot- als kleinstedelijke gebieden liggen. Tijdens een kick-off bij elke school stelde Iedereen Leest het doel scherp van dit traject: een schooljaar lang samen reflecteren en experimenteren hoe leesplezier en leesbevordering een vaste en vanzelfsprekende plek kunnen krijgen binnen de werking van de school.

Vervolgens stond het lees- en taalbeleid van de school centraal: is er al een visie op lezen aanwezig? Is het gekend onder alle leerkrachten? Is het doelgericht en werden leerlingen, ouders of

Contact
Margot Van Dingenen
Educatief medewerker | Onderwijs

Deze website gebruikt cookies om bezoekers te volgen, we houden geen persoonlijke gegevens bij. [Meer info](#)

Ok!

Of bekijk een samenvattend filmpje:
<https://vimeo.com/376258706>

Lees de artikels op www.iedereenleest.be

Dankjewel!

www.iedereenleest.be

Sarah.vantilburg@iedereenleest.be

Margot.vandingenen@iedereenleest.be

iedereenleest.
meer leesplezier, meer lezers!

